

Uchwała Nr IV/24/2011

=====

Rady Miejskiej w Krzanowicach

z dnia 8 lutego 2011 roku

w sprawie: **przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Krzanowice na lata 2011-2016**

Na podstawie art. 18 ust.1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U.z 2001r. Nr 142 poz. 1591 z późn.zm.) art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

Rada Miejska w Krzanowicach uchwala:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Krzanowice na lata 2011-2016”, którego treść stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krzanowic.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Krzanowice na lata 2011-2016

I. Rada Miejska w Krzanowicach działając w oparciu o poniższe dokumenty:

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r.
2. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)
3. Ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.)
4. Ustawę z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.)
5. Uchwałę Nr III/23/2006 Rady Miejskiej w Krzanowicach z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie przyjęcia „Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i Rodzin z grup szczególnego ryzyka dla gminy na lata 2007-2017.”

wprowadza do realizacji „Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata 2011-2016”.

II. Zjawisko przemocy w rodzinie:

Rodzina, ognisko domowe, postrzegana jest jako środowisko miłości, opieki, bezpieczeństwa i ciepłe miejsce, schronisko przed całym złem zewnętrznego świata. W rzeczywistości dla wielu osób jest to miejsce zła, terroru, zagrożenia, cierpienia, lęku i niekiedy wielkiej rozpacz. Przemoc jest przestępstwem. Badania wskazują, iż przemoc wewnątrz rodziny jest najczęściej spotykaną formą agresji interpersonalnej. Zajmuje ona trzecie miejsce w ogólnej skali przestępczości (po przestępstwach przeciwko mieniu oraz przeciwko życiu).

Przemoc w rodzinie jest szczególnie drastycznym problemem w naszym kraju. O przemocy między małżonkami, przemocy dorosłych wobec własnych dzieci i wobec pozostających pod ich opieką krewnych w podeszłym wieku, a także przemocy dzieci wobec rodziców świadczą obserwacje kliniczne i badania empiryczne; donoszą o nich codzienne media. Relacje o takich zdarzeniach wpłynęły na wzrost społecznej świadomości i zmusiły do przyjęcia do wiadomości faktu, że we współczesnym społeczeństwie przemoc w rodzinie jest

zjawiskiem powszechnym, obecny w większości kultur.¹ Jest to problem, który dotyczyć może ludzi bez względu na ich wiek, status społeczny i materialny, poziom wykształcenia, wykonywany zawód itp.

1. Definicje przemocy:

Według słownika języka polskiego:

-przemoc to fizyczna przewaga wykorzystywana do czynów bezprawnych dokonywanych na kimś; narzucona bezprawnie władza, panowanie.²

Definicja Rady Europy:

-**przemoc domowa** oznacza każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniedbanie, które zagrażają życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny bądź poważnie szkodzą rozwojowi jego (jej) osobowości³

Irena Pospiszyl natomiast, w swej książce „Przemoc w rodzinie” określa **przemoc**, „jako wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w osobistą wolność jednostki lub przyczyniające się do fizycznej lub psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji”⁴

Jeszcze inną definicję podaje I. Obuchowska, która przez **przemoc** w wychowaniu rozumie „Oddziaływanie na wychowanka siłą psychiczną lub fizyczną w celu przymuszenia go do podporządkowania się woli wychowawcy”.⁵

W ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. przemoc w rodzinie to: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 KK, a także innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.⁶

2. Formy przemocy

Wbrew zakorzenionym w społeczeństwie przekonaniom, przemoc jest zjawiskiem występującym nie tylko wśród ludzi z tak zwanego marginesu społecznego. Występuje ona niezależnie od poziomu i statusu społecznego czy materialnego człowieka. Jest zjawiskiem powszechnym. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie.

Sposób działania sprawców dokonujących przemocy nacechowany jest bezwzględnością, agresywnością, brutalnością, czasem wręcz sadystycznym zachowaniem. U ofiar przemocy rodzi się nienawiść i chęć odwetu.

Określając formy krzywdzących zachowań wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

¹ K. Browne i M. Herbert „Zapobieganie przemocy w rodzinie” PARPA W-wa 1999 r.

² Słownik języka polskiego, tom II, PWN, Warszawa 1979

³ K. Browne i M. Herbert, *Zapobieganie przemocy w rodzinie* Warszawa 1999 s.21

⁴ I. Pospiszyl, *Przemoc w rodzinie* WsiP, Warszawa 1994 s.14

⁵ J. Obuchowska, *Przemoc w wychowaniu*. „Kwartalnik Pedagogiczny” 1989, nr.4

⁶ Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz 1493. Art. 1 pkt 1-2

- przemoc fizyczną, • przemoc psychiczną, • przemoc seksualną,

2.1. Przemoc fizyczna

Przemoc fizyczna obejmuje wszelkie nie przypadkowe użycie siły wobec człowieka, w wyniku którego doznaje on urazów. Występuje w postaci czynnej i biernej. Czynne formy to: policzkowanie, bicie, szarpanie, popychanie, ciągnięcie za włosy, uszy, kopanie, oparzenia, napaść z użyciem broni, duszenie, rzucanie przedmiotami, krępowanie lub uwięzienie itd. Przemoc fizyczna bierna, objawia się w formie stosowania różnego rodzaju zakazów i nakazów. Przemoc fizyczna pozostawia na ciele człowieka kompromitujące ślady w postaci sińców, obrzęków, czasami prowadzi do kalectwa. Najbardziej trudne do wyleczenia są jednakże obrażenia jakich doznaje psychika.

1.2 Przemoc psychiczna (emocjonalna)

Maltretowanie fizyczne jest ewidentne, zauważalne, natomiast psychiczne jest najbardziej nieuchwytną, zdradliwą formą przemocy, gdyż nie pozostawia cielesnych symptomów i dlatego nikt nie jest w stanie zmierzyć prawdziwych rozmiarów krzywdzenia psychicznego ani określić wszystkich tego typu zachowań.

Definicja przemocy psychicznej głosi, że jest to: „[...] niszczenie godności człowieka, zachowania prowadzące do zniszczenia lub zaburzenia konstruktywnego obrazu własnej osoby. Występuje w szerokiej gamie zachowań, poprzez wyzwiska, groźby, terroryzowanie, straszenie, izolowanie, szantażowanie.”⁷

Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby, zastraszanie, emocjonalne wykorzystywanie, za które uważa się oskarżanie, upokarzanie, obwinianie i manipulowanie poczuciem winy, wyzwiska, wmawiania choroby psychicznej, odmawianie współżycia seksualnego, izolowanie poprzez kontrolowanie kontaktów z innymi, zaprzeczanie i minimalizowanie przemocy, porywanie dzieci i przetrzymywanie ich, finansowe wykorzystywanie itd. Może również przyjąć formę zaniechania, odrzucenia, nie okazywania uczuć, obojętności. Osoba doznająca tego rodzaju przemocy czuje się odrzucona, niechciana, niepotrzebna i nie może liczyć na zrealizowanie podstawowych potrzeb np. bezpieczeństwa,

Przemoc psychiczna ma niejednokrotnie poważniejsze skutki niż przemoc fizyczna. Wywołuje najczęściej nieodwracalne zmiany w psychice człowieka. Doprowadzić może do: zaburzeń nerwowych, zaburzeń mowy, snu, bólów głowy, brzucha, moczenia się, rozdrażnienia, poczucia winy, tików, depresji, lęków, a w skrajnych przypadkach do chorób psychicznych.

Przemoc psychiczna występuje często, zwłaszcza w rodzinach i jest bardzo trudna do udowodnienia. Niszczy poczucie własnej godności, a same ofiary mówią, że jest bardziej raniąca niż fizyczne znęcanie się.

2.3. Przemoc seksualna

Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę lub gdy obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim

⁷ E. Jarosz, *Rozpoznawanie przemocy wobec dzieci w rodzinie*. „Auxilium Socjale” 1997, nr 1

użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. Przemoc seksualna występuje z fizycznym i psychicznym znęcaniem się.

Do przemocy seksualnej zalicza się: gwałt, stosunek analny, oralny wbrew woli partnera/partnerki, filmowanie podczas seksualnej aktywności, rozbieranie z użyciem siły, pozwolenie aby inni patrzyli na akt seksualny, zmuszanie do oglądania fotografii lub filmów pornograficznych lub używanie przedmiotów, które są wprowadzane do pochwy lub odbytu i inne.

Najczęściej wyróżnia się dwie kategorie nadużyć seksualnych:

- obejmująca dotyk, czyli np. stosunek lub dotykanie,
- nadużycia bez dotyku, czyli np. stymulacja werbalna, ekshibicjonizm, podglądanie

Można również wyróżnić przemoc seksualną dorosłych wobec dzieci.

Z. Lew-Starowicz, wyróżnia sześć typów przemocy seksualnej stosowanej wobec dzieci:

1. Bez kontaktu fizycznego: rozmowy o treści seksualnej kierowane do dziecka, ekspozycje anatomii i czynności seksualnych, oglądactwo.
2. Kontakty seksualne polegające na pobudzaniu intymnych części ciała.
3. Kontakty oralno - genitalne.
4. Stosunki udowe.
5. Penetracja seksualna (oralna, genitalna).
6. Seksualne wykorzystywanie dzieci powiązane z różnymi formami przemocy (np. dewiacyjne formy przemocy seksualnej)."⁸

Seksualne krzywdzenie dzieci jest rodzajem przemocy trudnym do zdiagnozowania, głównie dlatego, że fakty seksualnego maltretowania dzieci są zwykle tajone i rzadko prawda o dramacie rozgrywającym się w rodzinie, o cierpieniach zadawanych dziecku wydostaje się poza ściany rodzinnego domu.

Przemoc, jak każde znaczące doświadczenie, odciska ślad w psychospołecznym funkcjonowaniu człowieka, wpływa niekorzystnie na proces jego rozwoju, szczególnie negatywnie odbija się na jego rozwoju emocjonalnym.

3. Rodzaje przemocy domowej

Przemoc domowa jest różnorodna. Może być ona **gorąca** lub **chłodna**. **Przemoc gorąca** to furia, agresywne zachowanie, wybuch skumulowanych uczuć złości i wściekłości. Furii towarzyszy pragnienie wywołania cierpienia i spowodowania jakichś szkód u ofiary. Elementami przemocy gorącej mogą być następujące zjawiska:

- grożenie pobiciem, uderzeniem
- uderzenie, szarpanie, kopanie, poparzenie, duszenie
- zamykanie w pomieszczeniu
- rzucanie przedmiotami w ofiarę
- zmuszanie do stosunku seksualnego

⁸ Z. Lew-Starowicz, *Przemoc seksualna*. Warszawa 1992, s. 73.

- pchnięcie nożem, grożenie jego użyciem

Gorąca przemoc może być spowodowana negatywnymi i intensywnymi przeżyciami związanymi z frustracją, z niespełnieniem jakichś pragnień czy oczekiwań.

Przemoc chłodna może wydawać się wszystkim jako spokojniejsza, ale bardzo często jest to pozorny spokój skrywający silne emocje. Przemoc chłodna polega na realizowaniu przez sprawcę odpowiedniego scenariusza, który jest zapisany w jego umyśle. Zjawiska charakteryzujące przemoc chłodną to:

- powiedzenie czegoś żeby urazić
- ostentacyjne opuszczenie pomieszczenia
- użycie obraźliwych słów lub gestów
- przerwanie snu, posiłku
- zabronienie wyjścia z domu
- zabronienie spotykania się z kimś
- grożenie opuszczeniem i pozostawienie bez opieki, bez środków do życia,
- grożenie tym, że nie da się pieniędzy,
- słowne zmuszanie do stosunku seksualnego

- rozbijanie przedmiotów, kopanie ich, rzucanie nimi

- nie interesowanie się potrzebami osób będących pod opieką i nie zaspokajanie ich.

Sprawcy przemocy chłodnej na ogół pozostają nieświadomi szkodliwości swego zachowania, ponieważ znajdują oni uzasadnienie nawet dla okrucieństwa.

W bardzo wielu przypadkach przemoc ma związek z używaniem alkoholu. Według danych Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie alkohol towarzyszy ponad 70 % zgłaszanych przypadków. Nie może on być jednak usprawiedliwieniem, ponieważ za przemoc odpowiada ten, który jej dokonuje. W 1996 roku 62 % sprawców podejrzanych o fizyczne i moralne znęcanie się nad rodziną robiło to pod wpływem alkoholu.

4. Cykle (fazy) przemocy

Podczas badań zjawiska przemocy w rodzinie dostrzeżono specyficzny cykl przemocy składający się z trzech występujących po sobie faz:

Faza pierwsza to narastanie napięcia i agresywności sprawcy. Drażni go wszystko nawet różne drobiazgi. Szuka zaczepki, zaczyna prowokować kłótnie, więcej pić alkoholu. Ofiara stara się tę sytuację opanować.

Pojawiają się u niej różne dolegliwości (ból głowy, żołądka, bezsenność). Wpada czasem w stan odrętwienia lub stan silnego niepokoju. Czasami sprowokuje spięcie, aby wreszcie mieć całą tę sytuację za sobą.

Faza druga to faza gwałtownej przemocy. Dochodzi w niej do wyładowania złości, sprawcę ogarnia furia. Osoba doznająca przemocy doznaje różnych zranień zarówno fizycznych jak i psychicznych. Stara się go uspokoić z jednej strony i chronić siebie z drugiej strony. Ogarnia ją złość, lęk, przerażenie, wstyd, bezsilność. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji np. policji.

Faza trzecia nazywana fazą miodowego miesiąca to faza, w której wszystko się zmienia. Sprawca staje się opanowany szuka jakiegoś wytłumaczenia, usprawiedliwienia. Okazuje skruchę, przeprasza, obiecuje poprawę. Osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć, że to, co się stało było jakimś incydentem, który się więcej nie powtórzy.

Faza ta jednak przemija i przemoc rozpoczyna się na nowo i jest ona gwałtowniejsza i dłuższa. Z czasem mamy do czynienia z miodowymi tygodniami a później tylko z miodowymi dniami. Cykle te pozwalają na utrwalanie się przemocy w rodzinie, ponieważ gdyby przemoc trwała ciągle to ofiara przemocy najprawdopodobniej nie wytrzymałaby tego i szybko szukała skutecznej interwencji.

Przemoc w rodzinie jest ścigana z urzędu – każdy, kto wie o występowaniu przemocy w rodzinie ma obowiązek zawiadomić policję. Policja działa w takim przypadku z urzędu, bez względu, czy pokrzywdzony złożył wniosek, czy też nie.

III. Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie

Z obserwacji życia codziennego wiadomo, że ludzie niechętnie mówią o występujących w niej negatywnych zjawiskach. Często idealizują obraz własnej rodziny, chętniej mówią o tych aspektach życia rodzinnego, które są świadectwem małżeńskiego sukcesu, a swoje domowe porażki starają się ukryć lub powierzają je tylko zaufanej osobie.

Źródłami informacji o liczbach ofiar przemocy w rodzinie są badania opinii publicznej, a także analizy dokumentacji sądowej i policyjnej. Statystyki przemocy w rodzinie jedynie szacują rozmiary tego zjawiska. Do końca jednoznacznie nie można stwierdzić skali przemocy w rodzinie, gdyż pewna liczba przypadków przemocy nie jest zgłaszana.

Tabela nr 7. Liczba ofiar przemocy domowej wg "Niebieskiej Karty".

	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba ofiar przemocy domowej ogółem	156.788	157.854	130.682	139.747	132.796
w tym: kobiety	91.374	91.032	76.162	81.985	79.811
w tym: mężczyźni	10.387	10.313	8.556	10.664	11.728
dzieci do lat 13	37.227	38.233	31.001	31.699	27.502
nieletni od 13 do 18 lat	17.800	18.276	14.963	15.399	13.755

Źródło: Statystyki Komendy Głównej Policji⁹

Na terenie Gminy Krzanowice przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami, chorobą psychiczną. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Istniejące statystyki pozwalają jedynie na oszacowanie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krzanowice, ponieważ obejmują tylko zgłaszane przypadki przemocy (przede wszystkim interwencje policji oraz pracowników socjalnych). Zjawisko przemocy w rodzinie

⁹ http://www.statystyka.policja.pl/portal/st/944/50863/Przemoc_w_rodzinie.html

w Gminie Krzanowice wymaga szczegółowej diagnozy. Niezbędna jest analiza danych statystycznych gromadzonych przez różne instytucje – policję, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dane Posterunku Policji w Krzanowicach przedstawiają się następująco:

RODZAJ PROBLEMU	ROK	
	2009	2010
Interwencje domowe związane z przemocą	28	21
Ilość założonych „Niebieskich kart:	14	7

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2009, 2010 w toku prowadzonych postępowań powzięła informacje o przypadkach stosowania przemocy w rodzinie. Zanotowano łącznie 5 takich spraw. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzanowicach w latach 2009 i 2010 interweniował 7 razy w sprawie przemocy w rodzinach.

IV. Cele programu

CEL GŁÓWNY:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie;
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy;
3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy;
4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne.

V. Zadania programu

Zadanie 1

Stworzenie systemu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy: Zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Termin realizacji – 2011 r.

Realizator: Burmistrz Krzanowic

Zadanie 2 -Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół składa się z grupy specjalistów reprezentujących instytucje wchodzące w skład systemu przeciwdziałania przemocy tj. przedstawicieli Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunku Policji, kuratorów sądowych, oświaty, ochrony zdrowia i innych instytucji, organizacji pozarządowych.

Termin realizacji – 2011 r.

Realizator: Burmistrz Krzanowic

Zadanie 3 –

Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku • Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie

- Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie
- Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
- Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie
- Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy
- Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Termin realizacji -2011-2016 r.

Realizatorzy: • Kierownik GOPS , • Zespół Interdyscyplinarny

Zadanie 4 –

Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie

- Kierowanie ofiar przemocy do pracownika socjalnego, prawnika i psychologa,
- Współpraca z instytucjami prowadzącymi, domy samotnej matki,
- Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk
- Praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy.

Termin realizacji – 2011 – 2016

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny , • Punkt konsultacyjny GKRPA , • GOPS , • Posterunek Policji

Zadanie 5

-Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemoc w rodzinie. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej. W tym celu przeprowadzane będą obok szkoleń resortowych wspólne szkolenia służb, udział w szkoleniach, konferencjach tematycznych. Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy Koalicji na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Termin realizacji – 2011 – 2016

Realizatorzy: • Burmistrz Krzanowic, • Zespół Interdyscyplinarny, • GOPS

Zadanie 6

-Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne, a w szczególności:

- Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności
- Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie
- Umieszczenie informacji na stronach internetowych UM, GOPS
- Spotkania informacyjne z mieszkańcami.

Termin realizacji – 2011 – 2016

Realizatorzy: • GOPS, Zespół interdyscyplinarny,

Zadanie 7

-Działalność Punktu Konsultacyjnego dla rodzin, osób dotkniętych przemocą w rodzinie

- Praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej, prawnej terapeutycznej
- Dyżury/ spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego

Termin realizacji – 2011 – 2016

Realizatorzy: • GOPS , • Dyżury specjalistów, • Zespół Interdyscyplinarny

VI. Finansowanie programu

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Krzanowice na lata 2011 – 2016 są środki własne gminy: będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzanowicach na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VII. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Krzanowice

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
- b) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
- c) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
- d) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
- e) Zrozumienie reakcji ofiary.
- f) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.
- g) Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy, która jest naruszeniem praw i dóbr osobistych.
 - i) Zapewnienie dzieciom i młodzieży mają prawa do wzrastania w bezpiecznym środowisku, wolnym od przemocy.
- j). Dostarczenie wiedzy potrzebnej do radzenia sobie z przemocą.

„Art. 6. ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie brzmi:

1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. nr 64, poz. 593, z późn. zmianami) i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 147, poz. 1231, z późn. zmianami), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Krzanowice uruchamia się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- 1) pracy Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 2) pracy Punktu konsultacyjnego GKRPA ,
- 3) nawiązaniu ścisłej współpracy pomiędzy różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Ośrodka Pomocy Społecznej,

Posterunku Policji w Krzanowicach, przedstawicieli służby zdrowia, oświaty, organizacji pozarządowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, kuratorów oraz prokuratury.

2. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

1. Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym; b) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- c) instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
- d) zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i roboczym;
- e) diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – skala problemu, mapa zasobów i potrzeb;
- f) niniejszy Program.

2. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- b) Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy;
- c) Rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc;
- d) Integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie;
- e) Rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy;
- f) Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

3. Pomaganie rodzinom, w których dochodzi do przemocy jest procesem, który został podzielony na następujące etapy:

- a) rozpoznanie przemocy w rodzinie – wszelkie zaobserwowane jej przejawy bądź takie podejrzenie wymagają indywidualnego rozpatrzenia, po to aby podejmowane przyniosły pozytywne rezultaty a nie pogorszyły sytuacji.
- b) diagnoza wstępna – zorientowanie się, czy i jakie bezpośrednie niebezpieczeństwo zagraża ofiarom, czy potrzebna jest natychmiastowa izolacja, kto może i powinien zareagować.
- c) interwencja – działanie w celu zatrzymania przemocy podejmowane nie tylko przez policję, ale także inne instytucje.
- d) diagnoza szczegółowa – dokładne rozpoznanie sytuacji rodziny, jej potrzeb, rozmiarów i przyczyn przemocy, a także deficytów i zasobów.

e) opracowanie planu pomocy – plan powinien uwzględniać wszelkie działania, które mogą wpłynąć na zmianę funkcjonowania rodziny, a więc oprócz pomocy i wspierania

ofiar – na trwałą zmianę zachowania sprawcy przemocy i jego postawę wobec ofiar. Jest on planowany z zainteresowanymi osobami i akceptowany przez nie.

f) realizacja planu pomocy - przy wychodzeniu z sytuacji przemocy, trwającej nieraz wiele lat, niezbędne jest zaplanowanie kolejnych kroków na miarę coraz większych możliwości ofiary, przechodząc do coraz trudniejszych zadań, aby wzrastała wiara w możliwość uporania się z problemem.

g) korekta planu pomocy – śledzenie na bieżąco realizacji planu i wprowadzenie w razie potrzeby zmian prowadzących do bardziej skutecznego działania.

VIII. Zasoby Gminy Krzanowice w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Zasoby instytucjonalne Gminy:

a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

c) Posterunek Policji;

d) Punkt konsultacyjny GKRPA;

e) Placówki oświatowe, w tym placówki wsparcia dziennego;

f) Placówka ochrony zdrowia;

g) Organizacja pozarządowa (Stowarzyszenie „Dla nas szansa”) i instytucje kościelne

IX. Kierunki działań

1. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów:

- a) - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- b) - Posterunku Policji,
- c) - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- d) - służby zdrowia,
- e) - Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Raciborzu,
- f) - organizacji pozarządowej działającej na terenie Gminy Krzanowice
- g) - placówek oświatowych działających na terenie Gminy Krzanowice.
- h) - Prokuratura Rejonowa w Raciborzu

2. Do zadań Zespołu należy:

- a) - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- b) - podejmowanie działań w środowisku zagrożonych przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,

- c) -rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenie pomocy w środowisku lokalnym,

3. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Krzanowice

4. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

5. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia osobom doświadczającym przemocy w zależności od sytuacji i potrzeb

- a) -udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie
- b) -nawiązanie ścisłej współpracy z policjantami, pracownikami socjalnymi i członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych by skutecznie realizować funkcjonowanie Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy poprzez wspólne wizyty w domach, w których występuje przemoc w rodzinie .
- c) -udzielanie pomocy finansowej w zależności od potrzeb.

5. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy poprzez oddziaływanie na środowisko lokalne w następujących obszarach:

-profilaktyka /diagnoza, edukacja, informacja – działania skierowane są zarówno do mieszkańców Krzanowic, instytucji, jak i osób pracujących na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc -interwencja, która dotyczy zarówno ofiar przemocy, jak i sprawców / w stosunku do ofiar przemocy to pomoc wszechstronna chroniąca przed sprawcą, zaś w stosunku do sprawcy do działania korekcyjno – edukacyjne

6. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 7. Dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowania systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowanych zmian w przepisach prawnych.